

In memoriam Dr. Szilárd János András

2015. október 16-án elhunyt Dr. Szilárd János András, az orvostudományok kandidátusa, emeritus professzor, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem rektora, az Ideg- és Elmegyógyászati Klinika korábbi tanszékvezető egyetemi tanára, a Magyar Pszichiátriai Társaság alapító tagja, a pszichiátriai szakma önállósodásának, a szociálpszichiátriai és neuropszichiátriai szemléletmód jeles hazai képviselője.

1928. április 23-án, Tiszaföldváron született, édesapja példáját követve lett orvos. 1946-ban nyert felvételt a Szegedi Tudományegyetem Orvosi Karára, ahol harmadéves orvostanhallgató korától az egyetem Élettani Intézetében dolgozott. Tanulmányait 1952-ben summa cum laude fejezte be, ez évtől gyakorló orvos volt az Ideg- és Elmeklinikán, ahová egy rövid kitérő (a Szeged Megyei Jogú Tanács Kórház osztályvezető főorvosa) után 1977-ben tért vissza, és 1993-ig tanszékvezető egyetemi tanárként tevékenykedett. 1978. szeptember 1-jétől 1984-ig az egyetem klinikai rektorhelyettese. 1986-tól 1991-ig a SZOTE rektora. Rektori időszaka kiemelkedő eseményének tartotta a szegedi orvosegyetem 1987-es névváltozását (Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem), valamint a 410 ágyas Új Klinikai Tömb 1989-es megnyitását.

Kandidátusi értekezését 1974-ben védte meg. Tudományos cikkeinek, tanulmányainak a száma 145, két könyvet és 42 könyvfejezetet írt. Munkássága nagyrészt a pszichiátria és a gyermekneuropszichiátria tárgykörét öleli fel. Érdeklődésének középpontjában a felnőtt- és ifjúságpszichiátria társadalmi vonatkozású kérdései, a pre- és perinatálisan veszélyeztetett újszülöttek későbbi fejlődése, valamint terápiás lehetőségei, a szenvedélybetegségek, az addiktológia, az igazságügyi pszichiátria és az orvosi etika kérdései álltak. Kiemelten foglalkozott a serdülőkor egyes problémáival, az auto- és heteroagresszivitás formáival, a prekriminalitással. A szegedi orvoskaron pszichiátria, igazságügyi pszichiátria, neurológia, orvosi etika tantárgyat oktatott. Külföldi tudományos kapcsolatai gyümölcsözők voltak. Számos szakmai szervezet, bizottság tagjaként tevékenykedett, az egyetemi társadalmi szervezetek munkáját is aktívan segítette. A Magyar Addiktológiai Társaság korábbi társelnöke volt.

Életművének külön fejezetét képezte a Magyar Pszichiátriai Társaságért végzett tevékenysége: a korabeli Magyar Ideg- és Elmeorvosok Szövetségétől független szakmai szervezatként létrejövő pszichiátriai társaság alapító főtitkára, későbbi elnöke, majd tiszteletbeli elnöke. A *Psychiatria Hungarica* című lap indulásában tevékenyen részt vett, annak szerkesztőbizottsági elnöke is volt. Fenti célkitűzéseivel meghatározó szerepet játszott a hazai ideg- és elmegyógyászatól függetlenedő pszichiátriai szakmaiság létrejöttében.

Betegellátó, kutató és oktató munkásságát számos díjjal – többek között a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetéssel – ismerték el. Hivatásán túl öt gyermek édesapjaként családja is fontos szerepet kapott életében. Szakmai tevékenységének vezérelve a humánus és a tolerancia volt, ahogy ő fogalmazott: „virágozzék minden virág”.

A tisztelt és megbecsült orvosprofesszortól a Magyar Pszichiátriai Társaság és a Szegedi Tudományegyetem saját halottjaként búcsúzott.

KÁLMÁN JÁNOS